# בראשית תשפ"ד

# אשי ישראל

השיעור השבועי מפי מורינו
הרה"צ רבי יצחק לעזער שליט"א
בעל מחבר - תוך הנחל ושיחות מוהרא"ש

גיליון שפ"ה

ניתן להאזין לשיעור בכל יום רביעי בשעה 22:10 בטלפון:077-2612984 שלוחה 9


**השיעור יהיה לע"נ אמי מורתי מרת רעכיל בת ר' יצחק הריני כפרת משכבה.**

הקדמה: מובא בהלכה (הרב עובדיה זי"ע מקבץ דברי הפוסקים בזה), שאם יש שיעור קבוע ברבים, אסור לבטל בימי אבל, וגם משום כבוד הציבור מותר לשבת על כסא; יש לנו את התורה הקדושה המורה לנו איך להתנהג בכל העניינים.

הכל יהא לעילוי נשמתה, בגן עדן תהא מנוחתה.

חסדי ה' יתברך, זכינו להגיע לפרשת **בראשית**; פרשת בראשית זו התחלה חדשה של **התורה הקדושה**, של **הבריאה**, ושל **חיי האדם**, שאדם זוכה לחיות תמיד עם המושג של "**בראשית**", ויודע שזה דבר קבוע! רבינו לימד אותנו את העניין של התחדשות, ובתחילת השנה – אחר החגים – מתחילים את התורה מתחילתה, כדי לחרוט בנפש האדם את המושג של "בראשית", שידע את זה ויחיה עם זה!

מוהרא"ש היה רגיל להזכיר בפרשת בראשית את המאמר של הבעל התניא (שקיבל מרבו המגיד ממעזריטש זי"ע, שקיבל מרבו הבעש"ט הקדוש זי"ע): "**אדם צריך לחיות עם הזמן**", דהיינו "**לחיות עם פרשיות התורה**"; בשעה שקורין פרשת בראשית אדם צריך לחיות את זה! **אתה חלק מהבריאה הזאת!** כי הרי אתה "בן אדם" – נכד של אדם וחוה, וכל הכתוב בפרשת בראשית זה נוגע לך! **אתה היית שם!**

מובא בזוהר, שכל הנשמות העתידות להיוולד עד סוף כל הדורות, היו כלולות באדם הראשון; נמצא אפוא, שהקריאה שאתה קורא בפרשת בראשית – אתה קורא על עצמך!

נמצא א״כ, שאדם צריך להתבונן מהי הבריאה הזאת; הדבר הראשון הוא בריאת שמים וארץ, ואח״כ כל ששת ימי המעשה, וְשָׁבַת בְּשַׁבָּת, וכך כל אדם צריך – לחיות בכל יום עם הבריאה! ביום הראשון כתיב ״וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר״, היינו שאדם מתחיל לראות אור בחיים שלו; ביום השני ״יְהִי רָקִיעַ״; ביום השלישי ״תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא״; ביום הרביעי ״יִקָּווּ הַמַּיִם״ וכו׳.[1] 1. רביז״ל אומר (ספר המידות, בנים, חלק שני, סעיף א): **״מי שיש לו צער גידול בנים, יקרא בכל יום מעשה בראשית. גם ע״י הקריאה ניצול מעלילות של גזלה״**; ולכאורה מה הקשר בין צער גידול בנים לענין קריאת מעשה בראשית? [׳מעשה בראשית׳ היינו מתחילת פרשת בראשית עד ״וַיְכֻלּוּ וגו׳ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹקִים לַעֲשׂוֹת״].

העניין בזה, כי אדם שקורא בכל יום ׳מעשה בראשית׳, עי״ז מחדיר בדעתו הידיעה שחידוש הבריאה ומעשה בראשית זה דבר מציאותי! לא ׳סיפור׳ או ׳חלום׳, אלא אדם חי בעולם כזה שהוא מתחדש תמיד!

זה דבר שקשה להסביר לבני אדם, כי חושבים שהכל טבע, ואומרים ״תראה מה קורה בעולם״ [ה׳ ישמור את עם ישראל מכל רע], יש שונאי ישראל רוצחים שמתגברים וכו׳ ונופל פחד על בני אדם, ואדם שהוא חי עם התורה הקדושה, הוא חי עם ׳מעשה בראשית׳, הוא יודע שכל ענין הרציחה מתחיל ג״כ מפרשת השבוע, בעניין קין והבל...

יש מכתב נפלא בסוף ספר ׳נעם אלימלך׳[1], שאחד שואל את ר׳ אלעזר בנו של הרבי ר׳ אלימלך זי״ע, מה הרבי ר׳ אלימלך אומר על המחלוקת שיש ״על הרב מזעליחוב״, שזה היה הרה״ק ר׳ לוי יצחק מבארדיטשוב זי״ע (לפני יומיים היה ההילולא שלו), כי היתה אז מחלוקת גדולה על הרה״ק ר׳ לוי יצחק זי״ע [וזה היה עוד קודם שהגיע לבארדיטשוב, והיה אז בפינסק ובזעליחוב], ומשיב לו העניין שעל צדיקים תמיד היתה מחלוקת, וכך כותב לו ר׳ אלעזר: **״נידון המחלוקת שנתעורר בעוונותינו הרבים על הרב האי גאון החסיד המפורסם האב״ד דק״ק זעלחאב נרו יאיר, שאלתי את אאמו״ד נ״י, והשיב לי בזה הלשון: מה זה חידוש אצלכם, כבר היה**

1. ב׳ מכתבים מובאים שם, הראשון הוא המכתב האמור שכתב ר׳ אלעזר בנו של הרבי ר׳ אלימלך זי״ע, והמכתב השני הוא של ר׳ זכריה מענדיל, תלמידו של הרבי ר׳ אלימלך; הם שני מכתבים נפלאים מאד, וכדאי לכל אחד לקרוא אותם.

**לעולמים דברים כאלו״**; היינו שאין זה דבר חידוש, הלא מעולם כן הוא, וממשיך ואומר: כבר מתחילת הבריאה מוצאים זאת אצל קין והבל, שהנה הבל מביא ״מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמֵחֶלְבֵהֶן״, וקין מקנא בו, והוא הורג אותו... הרי לנו כבר מאז, שהילדים הראשונים שנולדו בעולם – לאדם וחוה – כבר בתוך מחלוקת, שנאה וקנאה... ״וכי אתה שואל מדוע חולקים על הרבי מבארדיטשוב?!״... שכידוע הוא היה אש להבה, אש קודש! וכמובא בחיי מוהר״ן (סי׳ תקצט): **רביז״ל פַּעַם אַחַת אָמַר לִי בְּזֶה הַלָּשׁוֹן: ״דָאס וַוייסְטוּ נִיט, אַז דֶער בַּאדְרִיטְשׁוֹבֶער רֶב זָאגְט דֶער בּוֹרֵא, שְׁפְּרִיצְט אִיהם פַּייעֶר פוּן דִיא אוֹוִיגְן״ [זֶה אֵינְךָ יוֹדֵעַ, שֶׁכְּשֶׁהָרַב מִבַּרְדִיטְשׁוֹב אוֹמֵר הַבּוֹרֵא, נִיתָּז אֵשׁ מֵעֵיָניו]״**; כי כך הוא אצל צדיקים גדולים, שהם חיים עם דביקות הבורא!

להבדיל, אומות העולם – בני עשו וישמעאל – הם רק מחפשים, ה׳ ישמור, את ההפך מזה [**שכל מזימתם הרעה יוחזר אליהם!**], כי הטומאה איננה סובלת את הקדושה! אם יש איזו קדושה, ישנו איזה צדיק, הטומאה לא סובלת את זה... ועל כן אומות העולם – בני עשו וישמעאל – אינם סובלים את הקדושה של נשמות ישראל... **אבל אסור לחשוב לרגע שהכל הפקר והכל טבע וכו׳, את דרכי ה׳ איננו מבינים! אבל אנחנו יודעים שכל דבר מושגח בהשגחה עליונה, ובכל זיז וכל תנועה יש השגחה! כמובן, אלו דברים ש״קשה לבלוע״ ולהכיל, הרי זה דם ישראל, אבל צריך לדעת שלכל דבר יש חשבון מלמעלה, וזה רק כדי לעורר אותנו בתשובה!**

ומאיפה לוקחים את הלימודים האלו? אדם יחפש בפרשת בלק או בפרשת וזאת הברכה וכו׳, **מתחילים מ״בראשית״! ״בראשית״ – שהקב״ה ברא את הבריאה, וכל יום יש לו את העניין שלו!**

אם אדם, לצערנו, סובל צער גידול בנים מאיזה ילד או ילדה, שזה דבר לא קל, עד שאומרים חכמינו הקדושים (ברכות ז:): ״קשה תרבות רעה בתוך ביתו של אדם יותר ממלחמת גוג ומגוג״; וכפי שמוהרא״ש הקדוש היה מסביר זאת, כי אם יש מלחמת גוג ומגוג – יכולים לברוח, אתה גר בעיר פלונית? תלך ליבנאל... אתה הולך למקום אחר שבו אתה מרגיש יותר שמור ומובטח... אבל אם ישנה תרבות רעה ״בתוך ביתו״ ה״י, לאן יברח?... זה הבית שלו... א״כ, מה ינחם אותו? אומר רבינו: יקרא ׳מעשה בראשית׳;

ובכך יבחין ויסתכל מה ברא הקב״ה בכל יום, ויבין שישנם את אלו הכוחות שהקב״ה נטע בתוך הבריאה, ויחקוק בליבו העניין שכל יום יש לו את העניין שלו! והכל עשוי, כמובן, בדיוק בתכלית השלימות!

וזה היסוד של האמונה, וכדברי רבינו ז״ל (שיחות הר״ן, סימן ה): **״אַשְׁרֵינוּ, שֶׁמְּשָׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם בָּחַר לָנוּ חֵלֶק טוֹב מְאֹד, וְנָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וּפָתַח בָּהּ ״בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים אֵת הַשָּׁמַיִם״ וְכוּ׳** (בְּרֵאשִׁית א׳), **בְּלִי שׂוּם חֲקִירוֹת וּמוּפְתִים שֶׁלָּהֶם, רַק צִוָּה עָלֵינוּ לְהַאֲמִין בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמוּנָה לְבָד״**; כי בעצם, היה אפשר לכאורה להתחיל את התורה בעניין ציווי המצוות [וכמו שמביא רש״י, שלכאורה היה יכול להתחיל ב״החודש הזה לכם״ וכו׳], אבל משה רבינו התחיל את התורה עם **״בראשית ברא אלקים״** כדי להאיר את אור האמונה הפשוטה: **״בראשית ברא אלקים״**!

וצריכים לעמוד חזק בעניין של **״בראשית״**, דהיינו **להתחיל מעכשיו!** אדם יכול להסתכל על ״בראשית״ במבט של התיישנות: כן, זה היה לפני 5,784 שנים... סיפור קצת ישן... שבאמת מי שיש לו קצת שכל, והוא ״למעלה מן הזמן״, אלו השנים זה לא כ״כ הרבה זמן... בחינת (תהלים צ, ד) ״כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל״, אבל מחמת שאדם נופל תחת הזמן נדמה לו שזה זמן ארוך...

הכלל, הצדיקים מלמדים אותנו שצריך להיות תמיד ענין של **׳טריות׳** [באידיש: **׳פריש׳**] – **עכשיו יש ענין חדש לגמרי!**

מן השמים כך הוא, שאחר כל הימים הנוראים, ביום שמחת תורה מסיימים את התורה – ״לעיני כל ישראל״, ותכף מתחילים ״בראשית״, והלימוד בזה הוא פשוט: צריך שיהא תמיד **׳לעיני כל ישראל׳** ענין של **׳בראשית׳**! וזה יציל אותך מצער גידול בנים, כי אתה תבין שבכל דבר יש השגחה!

אכן, מתפללים ומבקשים הרבה על הצלחתם של הילדים, וצריכים לעשות את הכל לזה – לחנך ילדים בחינוך קדוש וטהור, שזו הזכות הכי גדולה לנשמה של הורים – אם הילדים הולכים בדרך ה׳, מקיימים את התורה והמצוות, זה עילוי הנשמה הכי גדול שיכול להיות!

כתוב בזוהר (סוף פרשת קדושים) שיכולים לקיים מצוות כיבוד אב ואם אחר הסתלקותם **אפילו יותר מבימי חייהם**: כי בימי חייהם אמנם משרתים

אותם, עושים להם נחת רוח, מאכילים ועוזרים בכל מה שיכולים וכו', אבל אחר הסתלקותם – אם אדם זוכה ללמוד תורה, ולזכות אחרים בתורה ומצוות, זה עילוי הנשמה הכי גדול שיכול להיות!

והכל בא ומגיע מ"**בראשית**", שאדם יודע שזו היתה תכלית הבריאה; הקב"ה ברא את כל הבריאה ולבסוף ברא את האדם ביום השישי כדי שיהיה הכל מוכן ומתוקן לעבודה, ולא יצטרך לחכות... אם היה נברא ביום הראשון היה צריך לחכות עד שיבראו שמים וארץ, שמש וירח, ושאר כל הבריאה, ולא כך היה, אלא הקב"ה ברא את הכל מקודם, וביום השישי את האדם, כדי שיהיה הכח מוכן לעבודה... **הכל מוכן לפניך! ותשתמש בזה, ותנצל את כל מה שהקב"ה מכין לך, ותדע שזהו הרצון של הקב"ה!**

אדם שרגיל לקרוא ב'מעשה בראשית', הוא מסתכל על החיים בצורה אחרת לגמרי... זה לא סיפור שהיה לפני 5,784 שנה, אלא זה נעשה תמיד! בכל פעם מחדש!

רוב בני אדם מחכים על פרשת בראשית, ורק אז קורין את מעשה בראשית, ועתה הוא יחכה שנה שלימה כדי שתגיע עוד שנה ויקרא מעשה בראשית... אבל – אומר רבינו שם – אדם שרגיל לקרוא ב'מעשה בראשית', הוא חי עם זה בכל יום, הוא יודע "היום, אור ליום חמישי, ישנה בריאת העופות והדגים", ויש לו חיות חדשה בכל פעם!

וזהו כל לימודו של רבינו, להכנים באדם שכל, לדעת שהבריאה נבראה "**בשבילך**"! חכמינו הקדושים אומרים (סנהדרין לז.): "חייב כל אדם לומר" – הלשון של רבינו (ליקו"מ ח"א סי' ה) "**צריך כל אדם לומר**" – מה? ש"**כל העולם לא נברא אלא בשבילי**"! ממשיך שם רבינו בדבריו: "**נמצא כשהעולם נברא בשבילי, צריך אני לראות ולעיין בכל עת בתיקון העולם, ולמלאות חסרון העולם, ולהתפלל בעבורם**".

כשקורים דברים בעולם – שאנחנו לא מבינים – דברים קשים כמובן, מה עושים? אדם ננכם בפאניקה ובהלה?! בורח?! לא יודע מה לעשות?!... **זה כרוז מן השמים: "תחזרו אליי! תתאמצו יותר בלימוד התורה, בתפילה, בעשיית צדקה אחד עם השני!"**... וכמו שמוהרא"ש כותב באותו המכתב הנוגע לזמנים אלו (המכתב הראשון בשו"ת ברסלב, חלק

י״א), שעכשיו הוא הזמן להתחזק ביותר בעשיית צדקה וחסד אחד עם השני, כלשונו שם: ״**יהודים צריכים לעשות עכשיו חסד אחד עם השני, ולעזור אחד להשני בכל מה שרק יכולים, כי כולנו אחים ואחיות, וכולנו בני אברהם יצחק ויעקב, ולכן ראוי לנו לרחם אחד על השני, ולעשות חסד עם כל בר ישראל**״; זה הנשק שלנו נגד כל שונאי ישראל! כל מה שעושים בני עשו וישמעאל ימח שמם – זה הנשק שלנו נגדם!

אכן, אומר רבינו ז״ל (ספר המדות, אות מריבה, סעיף קא) שבשעת המלחמה צריכים ללחום וכו׳, וכמו שכתוב (משלי כד, ו) ״בְּתַחְבֻּלוֹת תַּעֲשֶׂה לְךָ מִלְחָמָה״, אבל העיקר לזכור את מעשה בראשית, ולהבין שכל זה התחיל כבר אצל קין והבל, כבר אז היה רציחה כזו, ומה אנחנו עושים? **בורחים אל הקב״ה! בבחינת** (תהלים יז, ח) ״**בְּצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנִי**״ – **שאדם מסתיר את עצמו בצל כנפי השכינה!** שאת זה מלמדים אותנו הצדיקים, שהם מגלים לנו איך להתחזק באמונה, ולא לאבד את העשתונות אף פעם, אלא לחזור אל מי שמחזיק את המקל והשוט – הקב״ה, שהוא מנהיג את הכל!

בוודאי שיש לב נשבר, הלא רואים כאלו אסונות וטרגדיות שקורים, אבל השאלה היא: מה זה גורם לאדם? שנופל במטה מיואש?! מכסה עצמו בסמיכה – כאילו זה יעזור לו... **העיקר שאדם מתחזק יותר: ״רבש״ע, אני חוזר בתשובה, תלמד אותי מה אני צריך לעשות!״...** מתחזק הן בלימוד התורה, הן בתפילה והן בצדקה וחסד, **להרבות בצדקה וחסד כמה שיכולים – זו המלחמה! זה הנשק שלנו!**

אדם שמחובר לזה – הוא מחובר ל׳מעשה בראשית׳, הוא מחדש בכל פעם את הבריאה מחדש, הוא חי בכל פעם חיים חדשים! הוא לא אומר ״תראה מה קרה עכשיו; תראה מה קרה מקודם; לפני חמישים שנה״... **אל תבלבל אותי עם מה שהיה! אני עכשיו מתחיל מחדש! יש בריאה חדשה – וזהו...**

וכשקורין פרשת בראשית זה לא ׳חד–פעמי׳... ועל כן אומר רבינו שם שצריך להיות ״**רגיל**״ באמירת מעשה בראשית, היינו בכל עת וזמן, אכן כשקוראים את הקריאה של מעשה בראשית בפועל ממש בתור הקריאה של הפרשה – זה צריך להכנים באדם נטיעה קבועה של העניין הזה:

**"בראשית ברא אלקים" – אנחנו מתחילים מחדש!**

והנה אומר רבינו ז"ל (ליקו"מ ח"א סי' סז[2]) דבר פלא: "**וזה בחינת הספד על סילוק הצדיק, כי 'בראשית' הוא הספד על 'נח'**"; ולכאורה מה הביאור בזה? הלא פרשת בראשית היא לפני פרשת נח, ואיך היא ההספד על נח?... אבל הכוונה לענייננו [להבין מעט רמזים שניקח לעובדא ולמעשה]: ענין של הספד על נפטר הוא **'יקרא דחיי'** – שאדם יקח לימוד בשבילו, אמנם יכבד את הנפטר/ת, ויוסיף לו/ה זכויות, בחינת 'יקרא דשכבי', אבל עיקר ההספד הוא **'יקרא דחיי'** – שניקח מזה כבוד, היינו שלוקחים לימוד ומבינים מה אנחנו צריכים להתחזק ממה שקרה – אם זו הסתלקות של נשמה מישראל, או ה"י שנעשה ענין שהרבה נשמות הלכו על קידוש ה'.

[צריך לדעת את המובא בזוהר, שכשיהודי נהרג ע"ש ומחמת שהוא יהודי, זה נקרא שהוא נהרג "על קידוש ה'", ואומר הזוהר שאין היכל יותר גבוה בשמים מאלו שמתו על קידוש ה', הם בהיכל הכי גבוה! יכול להיות שבן אדם לא זכה בחיים חיותו כ"כ להתחזק, אבל אם הוא נהרג בגלל שהוא יהודי – הוא הקריב עצמו על קידוש ה'! זה כבר התיקון והכפרה שלו...].

זהו שאומר רבינו ש'בראשית' הוא ההספד, מה הכוונה? ההספד הוא להתחזק! מאותה הסתלקות של נשמה מישראל לדעת איך אנחנו מחזקים את עצמנו! איך אנחנו לא יוצאים מהכלים ח"ו, ולא משתגעים מכל הדברים שקורים! למה? **כי יש 'בראשית'**! נמצא א"כ, ש'**בראשית**' הוא ההספד והנחמה של '**נח**', כי בפרשת נח מונחים כל הלימודים הנפלאים של תיבת נח – תיבת התורה והתפילה, ו'בראשית' שבאה לפני כן זהו ההספד.

וכאמור לעיל, רביז"ל רימז בזה להסתלקות הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע שהסתלק אז, וכלל שם הכל ברוח קדשו, כי דיבר מענין הצדיק שהוא הפאר והיופי של העולם, וכינה את הרה"ק מבארדיטשוב "התפילין והפאר של הקב"ה"; הרבי מבארדיטשוב תמיד לימד זכות על נשמות ישראל, וחיפש תמיד למצוא זכויות, שאת זה צריכים תמיד, למצוא זכויות, וכדברי רבינו (ספר המדות, אות המתקת דין, סעיף

2. רביז"ל אמר את התורה הזאת בשבת בראשית תק"ע, ואז היתה ההסתלקות של הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע, ולא ידעו מזה כלל, ורק רביז"ל ראה זאת ברוח קדשו; רביז"ל דיבר אז מהסתלקות הצדיק, ולא אמר בפירוש מדוע, ורק אחר כמה ימים נודע דבר ההסתלקות של הרבי מבארדיטשוב זי"ע, ולמפרע הבינו מה היתה כוונת רבינו ז"ל.

עב) ״כְּשֶׁשּׁוֹמְעִין שֶׁאֶחָד מְקַטְרֵג עַל יִשְׂרָאֵל צְרִיכִין הַשּׁוֹמְעִין לְלַמֵּד בְּפִיהֶם זְכוּת עַל יִשְׂרָאֵל וּצְרִיכִין לְטָרֵחַ כְּדֵי לִמְצֹא זְכוּת״; רק ללמד זכות! אמנם לפעמים יכול להיות שהתמונה ״לא כ״כ וורודה״ – דהיינו שיש דברים לא כ״כ מרוצים, אבל התפקיד שלנו הוא ללמד זכות!

וזוהי עבודת הצדיקים, שאמנם תמיד אומרים מוסר, אבל לגבי הקב״ה – מלמדים זכות, וככתוב גבי מעשה העגל (שמות לב, יא) ״לָמָּה ה׳ יֶחֱרֶה אַפְּךָ בְּעַמֶּךָ״ וגו׳, משה רבינו התחבט אז בכל זוויות הרקיע וביקש שהקב״ה ימחול, ואף אמר (שם, לב) ״וְאִם אַיִן מְחֵנִי נָא״ וכו׳, משה רבינו מסר נפשו כדי שימחל הקב״ה לעם ישראל, וכמ״ש (במדבר יד, יט) ״סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ״, והנה הוא בא לעם ישראל ורואה שחטאו ״חַטָּאָה גְדֹלָה״ ומוכיחם על כך, כי הצדיקים מחברים את שני עניינים אלו – מצד אחד תוכחה, ומצד שני לימוד זכות.

באחת מהשנים האחרונות באומן בר״ה, הזכיר מוהרא״ש הקדוש מהמגיד ר׳ מיכל מזלאטשוב זי״ע (הרה״ק מרופשיץ מביא את זה בפרשת השבוע – פרשת בראשית) משל למלמד תינוקות, שהנה לא קל לחנך ילדים... צריכים להשתמש ביד תקיפה, בבחינת (כתובות קג:) ״זרוק מרה בתלמידים״, אסור שילד ירגיש שהכל הפקר, אמנם צריכים לדבר איתם בדרך אהבה – אבל בחזקה, וכשמגיע אבא או מישהו שרוצה לדעת משהו על הילדים – ממתיקים את זה בדרך טובה, כי הרי לילד יש הרבה נקודות טובות, ואמנם באותו הזמן עשה משהו לא רצוי, וכשמגיע העניין לדבר עם ההורים – אומרים להורים את נקודותיו הטובות של הילד; כך אומר המגיד מזלאטשוב זי״ע, וכך עושים הצדיקים עם נשמות ישראל, לפני הקב״ה מלמדים רק זכויות, והזכות הכי גדולה שאומרים להקב״ה היא: **״תסתכל, רבש״ע, היהודי אפי׳ הכי גרוע, ה׳ ישמור, א״א להשוות לגוי, שהוא אדם רוצח קר ופרא אדם!״**... כך מכנה התורה את הגוים – פראי אדם, ולעומת היהודי הכי גרוע [נגיד שכך], הוא לא מגיע אפילו לגועל נפש של רוצח מתועב, ה׳ ישמור. זה הלימוד זכות הכי גדול שישנו! הקב״ה לא מתבייש עם נשמות ישראל! **ועלינו רק ללמד זכות!** שזה בוודאי ממתיק את הדינים, וממשיך רחמים וחסדים, שעם ישראל צריכים בוודאי...

והכל נכלל בדברי רבינו פה, ש׳בראשית׳ זה הספד על ׳נח׳, כי ״בראשית״ זה ענין של התחדשות, שאדם מחדש את עצמו ויודע היטב ״אני חלק מ׳מעשה בראשית׳! ואני יודע שהקב״ה ברא את הכל, והכל בחשבון צדק!״... זהו ההספד והניחום שבא מ׳בראשית׳. הספד זה ענין של ניחום, שמדברים מהשבח של הנפטר/ת, ומקבלים התחזקות מזה, לא שמתייאשים ח״ו ונופלים בדיכאון, כי אז הם״מ נוצח ח״ו, שבזה חפצים כל אלו הגויים הרוצחים ימ״ש, מדוע הם מפיצים את כל הסרטונים בתקשורת וכו׳? זה חלק מהרציחה שלהם רח״ל, לגרום צער ועגמות נפש ובהלה, **אבל עם ישראל צריכים להיות חכמים, ואכן מה שקרה – זה מצער מאד, ומתאבלים על הצער והיגון הזה, על מה עושים בגלל זה? נופלים למטה בייאוש ונכנסים תחת הסמיכה?!... זה יציל אותך?!... להיות כמו בת היענה שמכנסת ראשה אל תוך החול ולא רואה כלום?!... לא! לקחת מכל זה התחזקות! ״בראשית״ – אנחנו מתחילים מחדש!**

וכל זה כי אנחנו היינו כלולים באדם הראשון, **היינו שם!** נמצא א״כ שכל ׳מעשה בראשית׳ סובב והולך גם עלינו, וכן הניסיון שהיה לאדם הראשון עם הנחש, שהוא בא לבלבל את האדם בכל מיני לבושים שונים; הנחש של הם״מ, זה היצר הרע, שהוא בא להסית את האדם... ואנחנו לא קוראים את כל זה בתורה בתור ׳סיפור שקרה׳, **זה לא ׳סיפור׳ כי אתה כאן עכשיו בתוך זה, וזה קורה לך ממש, ועכשיו עליך להיות חכם! התחילו ״בראשית״ מחדש, ועכשיו תלמד שלא ליפול לידי הנחש הזה!**

ישנו סיפור מפורסם על אותה אשה זקנה שקוראת בכל שבוע את פרשת השבוע (בספר ״צאינה וראינה״), והגיעה בפרשת וישב אל הסיפור של יוסף הצדיק עם האחים, והרי היא בכל שנה קוראת את זה, ומתחילה לבכות: **״יוסף, יוסף, כמה שנים יהיה כך?! הרי אתה כבר יודע שהאחים שונאים אותך, אז למה הלכת אליהם?!... למה לא נזהרת?!״**... זה אמנם נשמע כבדיחה, אבל זה באמת ככה... כי אדם צריך לראות את עצמו בתוך התורה הקדושה, ולעניין יוסף הצדיק – אתה כמו יוסף הצדיק, ותראה להיזהר! עכשיו אתה אדם הראשון, ותישמר מהנחש!

ובפרט אנחנו שזכינו להכיר את רבינו, והזכרנו כבר רבות את השיחה

הקדושה של רבינו [שאותה אדם צריך לחרוט בנפשו!], שאמר (חיי מוהר״ן, סי׳ תרט): **״כשכל הנשמות הלכו יחד עם אדם הראשון לאכול מעץ הדעת, הנשמה שלי לא הלכה!״...** איזה דיבור נורא של רבינו! ועל זה לכאורה יש תמיהה: ״אם ככה לא מובן, הרי רבינו היה כאן בזה העולם, ונפטר מזה העולם, מה שייך להגיד זאת?!״... **אבל הצדיקים שדבקים בהקב״ה – אומר רבינו בתורה כ״א – הם חיים ״חיים נצחיים״! הם קשורים ודבוקים בשרשם! מה שחיה אצל רבינו ענין של הסתלקות זה רק לעינינו הגשמיות, אבל הצדיקים תמיד חיים!** וכלשון רבינו שם: **״חיים נצחיים הם רק להשם יתברך, כי הוא חי לנצח. ומי שנכלל בשרשו, דהיינו בו יתברך, הוא ג״כ חי לנצח, כי מאחר שהוא נכלל באחד והוא אחד עם השם יתברך, הוא חי חיים נצחיים כמו השם יתברך״.**

ואמנם כתיב בפסוק (בראשית ג, יט) ״כִּי עָפָר אַתָּה וְאֶל עָפָר תָּשׁוּב״, אך מהו ה׳עפר׳ הזה? הוא ענין דברי חכמינו הקדושים (סוטה ה.) שאדם צריך להיות **״שכן לעפר בחייו״**, בחינת (ישעיה כו, יט): **״יְקוּמוּן הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ שֹׁכְנֵי עָפָר״**, ואומר רבינו (ליקו״מ ח״ב סי׳ עב) שכפי שאדם זוכה להיות עפר – כך הוא זוכה לתחיית המתים! וכי רק בתחיית המתים שתהא לעתיד לבוא כשיבוא משיח יהא ״עת התחייה״? **לא! הוא חי כל יום ב׳תחיית המתים׳! אפילו אם לפעמים לעינינו נראה כאילו הסתלק, אבל זה ענין של ׳תחייה׳ – מחייה את עצמו, מחייה את נשמות ישראל!**

נמצא אפוא, שאם רבינו אמר על עצמו שלא היה לו קשר לאכילת עץ הדעת, אז אם אנחנו זוכים להיות מקורבים ולרצות לקיים את עצות רבינו, אנחנו ג״כ נכללים בדבר הזה! רבינו מגלה לנו שעניין כל הסיפור שהיה עם הניסיון של אדם הראשון – אכן כך היה, אבל היה מקום להינצל! אדם יכול לטעון ״היה את אדם הראשון, הוא אכל מעץ הדעת, נגזרה עליו מיתה, ומה יש לדבר?״... **מה יש לדבר? יש הרבה לדבר...** רבינו זכה לזה בעבודתו ויגיעתו!

שזה בעצם המשך אחד להשיחה הזו שאמר רבינו שנשמתו לא השתתפה בחטא עץ הדעת, כי מובא בשיחות הר״ן, סימן קם״ח: ״בְּכָל פַּעַם שֶׁהָיָה מְסַפֵּר מֵעֹצֶם הַפְּלָגַת מַעֲלָתוֹ וּמַדְרֵגָתוֹ הַגְּבוֹהָה מְאֹד מְאֹד, הָיָה אוֹמֵר בְּכָל פַּעַם: אֲבָל מְאֹד יָגַעְתִּי עַל זֶה״, עוד שם:

״וּפַעַם אַחַת סִפֵּר עִם אֶחָד מֵעִנְיָנִים אֵלּוּ, וְהִתְפָּאֵר לְפָנָיו מֵעֹצֶם גְּדֻלַּת מַעֲלָתוֹ וְהַשָּׂגָתוֹ הַגְּבוֹהָה הָעֲצוּמָה וְכוּ׳, כְּמִי שֶׁמִּתְפָּאֵר וּמִתְגָּרֶה עִם חֲבֵרוֹ בִּגְדוֹלוֹת כְּדֵי שֶׁיִּתְקַנֵּא בּוֹ חֲבֵרוֹ. וְזֶה הָאִישׁ אָמַר לוֹ: מִי יוּכַל לָבוֹא לָזֶה לִזְכוֹת לְמַדְרֵגָתְכֶם, כִּי יֵשׁ לָכֶם נְשָׁמָה גְּבוֹהָה מְאֹד בְּוַדַּאי. וְהִקְפִּיד רַבֵּנוּ זַ״ל מְאֹד עַל זֶה, וְאָמַר: זֶהוּ הַחִסָּרוֹן שֶׁלָּכֶם, שֶׁנִּדְמֶה לָכֶם שֶׁעִקַּר גְּדֻלַּת וְהַשָּׂגַת הַצַּדִּיקִים הַגְּבוֹהִים הוּא רַק מִצַּד הַנְּשָׁמָה הַגְּבוֹהָה שֶׁיֵּשׁ לָהֶם. כִּי בֶּאֱמֶת לֹא כֵן הַדָּבָר, רַק כָּל אֶחָד וְאֶחָד יוּכַל לִזְכּוֹת לָבוֹא לְמַדְרֵגָתוֹ לִהְיוֹת כָּמוֹנִי מַמָּשׁ, כִּי הָעִקָּר תָּלוּי רַק בִּיגִיעוֹת וַעֲבוֹדוֹת בֶּאֱמֶת״; ומיד אח״כ יש את השיחה האמורה (סי׳ קסו) שאמר רביז״ל **״עם דבר אחד הצלחתי״**, ולא כתיב שם מהו הדבר הזה [ואפילו לא כתוב **״וכו׳״**], אך בחיי מוהר״ן מובא (סי׳ תרט הנ״ל) שהדבר הזה הוא שנשמתו של רבינו לא הלכה אל החטא...

ואדם יכול לתמוה ולומר: הנה רבינו אומר שכל מה שזכה זה מחמת רוב יגיעתו, ולא מחמת יחוסו, והנה מיד אומר שנשמתו לא הלכה אל החטא, ואיך זה מסתדר ביחד? הרי לרביז״ל כן היה יחום... אבל ההבנה בפשוטו הוא, שאמר רבינו שהוא יגע וטרח בעבודת ה׳ עד שהוא הגיע אל הגילוי הזה שיש אפשרות לאדם להיות בבחינת **״קודם חטא אדם הראשון״**! אם אדם באמת טורח ויגע בעבודת ה׳, יש לו האפשרות להגיע אל תחילת הבריאה – ״בראשית״! עדיין יש לו ההזדמנות לקיים ״מִכֹּל עֵץ הַגָּן אָכֹל תֹּאכֵל״, ״וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְּיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת״, יש כח לאדם עוד הפעם לחיות עם זה! ובפרט כשזכינו במתנת חינם לדעת מרבינו, ומנסים לקיים את העצות של רבינו, שרבינו רוצה להחזיר אותנו לשם – לאותו מקום! ורבינו מלמד אותנו איך אפשר לחיות עם זה ממש! שאתה יציר כפיו של הקב״ה, ויש בך את כל הכוחות!

אולם, תיזהר מאד מהנחש... האשה הזקנה הנ״ל בכתה על יוסף הצדיק ״למה לא נזהרת מאחיך?״... אותו דבר בפרשת בראשית, שקורין בכל שנה את מה שקרה עם הסתת הנחש לאדם הראשון אחר שהסית את חוה, וצריכים להתעורר מאד מאד שלא להקשיב אל הנחש!

בעניין שיחה נוראה זו של רבינו ״עם דבר אחד הצלחתי״, וכאמור זה סובב והולך על ענין חטא אדם הראשון,

פעם מוהרא״ש נפגש עם הרה״ח ר׳ גדליה קעניג ז״ל, והוא אמר למוהרא״ש את מה שקיבל מרבו ר׳ אברהם שטערינהארץ ז״ל שיש גרסה נוספת בעניין דברי רבינו ״עם דבר אחד הצלחתי״, שרבינו כיוון על שזכה שאשתו הרבנית היתה אתו מהתחלה ועד הסוף, שזה ענין של שלום בית, שרבינו היה הדוגמא והדמות של זה!

שזה היה כל הפגם של אדם הראשון, שהנה הנחש פתה את חוה והיא זו שנתנה לו, ומובא במדרש (בר״ר יט, ה) שהיא צעקה ונתנה קול וכו׳, והכלל הנלמד מכל זה הוא שאדם צריך לדעת איך להנהיג בית! איך להיות חזק! אם יש דברים האסורים, ישנם דברים שהקב״ה אמר לא לעשותם – לא עושים! ״אֵין חָכְמָה וְאֵין תְּבוּנָה וְאֵין עֵצָה לְנֶגֶד ה׳״ (משלי כא, ל) – צריכים להיות חזק! ואם אדם הוא חזק והוא יודע שזה מה שכתוב בתורה – זהו! יכולים לצעוק וכו׳, אבל אנחנו מצווים לקיים את רצון ה׳!

ומה רואים אח״כ? כשבא הקב״ה ושואלו מדוע אכל מעץ הדעת, משיב: ״הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הִוא נָתְנָה לִּי מִן הָעֵץ וָאֹכֵל״, ואומר רש״י: ״כאן כפר בטובה״; מדוע אתה זורק את האשמה על אשתך?... איפה אתה היית?!... אתה היית צריך לומר לאשתך ״אשתי, זה אסור!״... והנה לא קיימת זאת, ועוד אתה זורק את האשמה עליה?!...

ובזה איתא דבר פלא בדברי מפרשי התורה (כלי יקר, אור החיים, ועוד), שפה יש לימוד זכות על אדם הראשון שאמר ״הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הִוא נָתְנָה לִּי מִן הָעֵץ וָאֹכֵל״, כי אדם הראשון הבין שהוא זכה לאשה שהיא ״עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ״, והוא שמח מאד ואמר ״בוודאי היא תעזור לי בכל העניינים״, ולא חשב שיכולה לצאת מזה איזו תקלה, נמצא שיש פה ענין של ״בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעְלָהּ״ (משלי לא, יא), שזה אחד מהשבחים של ״אשת חיל״ שאומר שלמה המלך בסוף משלי, והוא הפסוק הראשון שמגיע מיד אחר ״אֵשֶׁת חַיִל מִי יִמְצָא וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ״ – ״בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעְלָהּ״, כי זה צריך להיות בית אמיתי, בית של קדושה, שעובדים ביחד! וכשהיא הביאה את עצתה לאכול מן העץ, אדם הראשון חשב שזה בסדר, אך על זה צריכים שכל, לדעת שאמנם מוכרחים להיזהר בשלום בית מאד מאד, אבל אם יודעים על איזה דבר שהוא אסור – זה אסור!

הכלל, רש״י הקדוש אומר ״כאן כפר בטובה״, והלימוד בזה כמה על האדם להודות להקב״ה על שזכה להתחתן, ואדם הראשון היה צריך לדעת שזה ניסיון בשבילו, ואז התקיים ענין של ״אעשה לו עזר **׳כנגדו׳**״ – וכי ׳עזר׳ הוא ׳כנגדו׳? לכאורה זה אמור להיות ״עזר ביחד״, ולא ״כנגדו״ שנשמע כדבר שמתנגד... אבל כן הוא לפעמים, שיש איזה ניסיון ׳כנגד׳, וצריכים להיזהר מאד לא להיכנס לכעס, ולא להפוך את הטובה על פיה... אם יש משהו שהוא אסור – זה אסור, אבל צריכים תמיד להכיר טובה ולדעת שזה חלק מהעבודה! אם לא היה לך ׳כנגדו׳, איך היית מגיע לעלות יותר ויותר?... רבינו אומר ששלימות השלום הוא כששני הפכים מתחברים ביחד – אחד אוחז כך והשני אוחז אחרת וביחד עושים שלום! זה ענין של ״עזר כנגדו״, וכשהיה לאדם הראשון כזה דבר היה עליו לא להיבהל, אלא לדעת שיש לו עתה ניסיון לא קל, וכדברי המדרש שם שחוה צעקה וצרחה וכו׳, אבל מרגיעים אותה... מסבירים לה ״סליחה, אבל הקב״ה אמר ׳לא׳, אז אסור״...

כשאדם חי עם דברים אלו, יש אפשרות לו להגיע להשגה כזאת שהוא ״לפני החטא״! ובזה ישנו קשר הדוק בין שני הגרסאות הנ״ל של השיחה, שהגרסה הראשונה שאמר רבינו ״הנשמה שלי לא הלכה אל החטא״, והגרסה השניה היא שאמר ״אשתי אחזה איתי מהתחלה עד הסוף״, ושניהם דבר אחד הוא, כי זה הולך ביחד, דהיינו שהיה ביניהם כזה שלום בית עד שלא היו מגיעים לדבר כזה כמו החטא... נמצא שחוזרים להיות לפני חטא עץ הדעת!

וזה נקרא **׳לחיות עם הזמן׳ – עם פרשת השבוע**, שאנחנו עכשיו פה בזה העולם בתור בריאה חדשה, וצריכים להיזהר מהנחש! הנחש בא עם כל מיני לבושים שונים, וזאת צריך לדעת: **הנחש הוא כל מי שרק מנסה מעט להסית אותך ולהכנים בך ״וִהְיִיתֶם כֵּאלֹקִים״ – ׳אתה גדול? אראה לך משהו יותר גדול׳ וכו׳, כי כמה אדם צריך תמיד להשפיל את עצמו!** וזה מה שקיבל אח״כ אדם הראשון צואה: ״כִּי עָפָר אַתָּה וְאֶל עָפָר תָּשׁוּב״, שאת זה צריך אדם לזכור תמיד: ״כי עפר אתה״, וכמו שאמר אברהם אבינו (בראשית יח, כז) ״וְאָנֹכִי עָפָר וָאֵפֶר״, זה יגרום לו תמיד לעשות תשובה, כי הוא זוכר היטב ״כִּי עָפָר אַתָּה וְאֶל עָפָר תָּשׁוּב״! זה יגרום לך תמיד להחזיק במעשה בראשית! כי אתה

יודע שהכל סובב והולך עליך, וגם ענין בריאת האדם – "וַיִּיצֶר ה' אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם עָפָר מִן הָאֲדָמָה", ואמנם יש באדם ד' יסודות: אש, רוח, מים, עפר, ומדוע כאן מזכיר רק ענין של עפר? רבינו מסביר שעפר הוא עיקר הבנין של האדם, יותר מאש, רוח ומים, כי זה הגוף שלו, שהוא דבר ממשי ['רוח' זה דיבור, 'מים' זה הלחלוחית שבו, וכן 'אש', אבל העיקר זה ה'עפר'], ואומר הפסוק: "וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים" – בתוך ה'עפר' הזה יש 'נשמת חיים', ועליך לשמור שלא תצא לחוץ! ותהיה חזק אם יגיע הנחש ויגיד לך שיש לו משהו יותר גדול – "וִהְיִיתֶם כֵּאלֹקִים יֹדְעֵי טוֹב וָרָע", מה אדם צריך "לדעת טוב ורע"?! הרי הכל זה אלקות! ומיד כשאדם עושה חשבונות – "זה טוב, וזה רע" – זו כבר בעיה גדולה... **"עץ החיים" זה הכל אלקות, בחי' "חיים נצחיים", שאדם נכלל לגמרי בהקב"ה!**

ורבינו רוצה להחזיר אותנו להשגה הזאת, וכלשון רבינו הנ"ל בתורה כ"א, שמי שנכלל בהקב"ה הוא ג"כ חי חיים נצחיים; רבינו בעצמו ג"כ הסתלק מזה העולם, וכן אצל משה רבינו ג"כ, אבל "לֹא כָהֲתָה עֵינוֹ וְלֵחֹה"! אכן, מסטרא דילן – מצד עינינו הגשמיות – לא רואים אותו, אבל **זה חי!** והראיה היא שהלימודים של רבינו מחיים אותנו עד היום הזה... הלימודים של רבינו הם הלימודים של משיח צדקנו שהוא לבסוף יגמור את הנחש הטמא לגמרי – את כל שונאי ואויבי ישראל ימם שמח, כי כל זה הוא חלק מהנחש, ואיתא בזוהר (תקונ"ז כט:) שיש אחד העומד על המגדל ויורה חיצים, ואז נוטל חץ אחד וזורק עליו "עַד יְפַלַּח חֵץ כְּבֵדוֹ" (משלי ז, כג), והורג את הנחש לגמרי...

אמרנו כמה פעמים, שאם חותכים לנחש את הראש – הוא לא יכול להרוג [משא"כ אם חותכים מקום אחר], וכן הוא במילת **'נחש'**, אם חותכים את הראש של **הנ'** נעשה **י' ומ'**, ועתה במקום 'נחש' נעשה **'משיח'**... שזה הלימוד של רבינו!

רבינו אמר (ליקו"מ ח"ב סי' פג): 'מָשִׁיחַ' זה 'מֵשִׁיחַ אֱלֹקִים'; במקום להתעסק במחלוקת ומריבות עם כולם – הן בבית והן בחוץ, **תעזוב כבר את כל השטויות האלו! מספיק! תיקח את הדיבור שלך ותתחיל להשיח ולדבר אל הקב"ה!** תבין שכל זה הוא ניסיון – מנסים אותך! הנחש נמצא שם, והנה כבר קראת את כל זה הרבה – אתה בן עשרים, שלושים, ארבעים, כבר קראת את כל הסיפור עם הנחש...

וכמו שאותה זקנה בכתה על יוסף הצדיק שלא נזהר עם האחים – כן לענייננו גבי הנחש: ״אדם הראשון, למה לא נזהרת מהנחש הזה?! תראה מה שקרהו!״... וזה לכל אחד ואחד: **״תיזהר מהנחש הזה! הוא רק רוצה לאמלל אותך!״...** הוא אמנם מראה את עצמו תמים – ״וְהַנָּחָשׁ הָיָה עָרוּם מִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה״ וגו׳ (בראשית ג, א), אבל אדם צריך להיות חזק: **״תעזוב אותי! זה לא מעניין אותי! אני לא מכיר אותך״...** ואפילו שאומר: ״רגע, אבל אעשה אותך גדול... ׳וִהְיִיתֶם כֵּאלֹקִים׳״... **לא!**

זהו: **׳בראשית׳ הספד על ׳נח׳**, בסוף הפרשה ג״כ כתוב (בראשית ו, ח) ״וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי ה״, ולכאורה יפלא, אם ׳בראשית׳ הוא הספד על נח היה צריך להיות פרשיות נח, בראשית, לך לך... אבל אין זה כך, כי מכינים את האדם עם ׳בראשית׳! מגלים לאדם ״תדע שיש בריאה חדשה, ותסתכל טוב!״... **מקווים שכולם עשו שנים מקרא ואחד תרגום; מי שעדיין לא עשה – שיזדרז... כבר יום חמישי; הפרשה הראשונה בתורה שיהיה שנים מקרא ואחד תרגום, ואשרי מי שלומד גם את הרש״י!**

השנה חולפת ועוברת מהר, ואשרי מי שלא מוותר על שנים מקרא ואחד תרגום! היו הרבה אנשים במשך השנים שהעידו: ״הפעם הראשונה שזכיתי לגמור את התורה שנים מקרא ואחד תרגום!״... **מוהרא״ש כ״כ מסר נפשו על העניין הזה – להכניס את זה בעולם!** ובכל פעם יש חדשים שמצטרפים – ״זכיתי לעשות סיום על התורה! פעם ראשונה, שניה, וכן יותר!״... **ואלו שזכו לסיים את התורה במהלך השנה החולפת, אולי השנה יוסיפו לזה גם פירוש רש״י...** ב״ה יש פירוש רש״י עם ניקוד מלא, ותגיד את הרש״י... איזה נפלא זה ללמוד רש״י! הנה פרשת בראשית, כמה דברים רש״י מסביר! פעם היו מדברים בלשון תרגום, אך לא כן נמשך, ורש״י מבאר את התורה... רש״י הוא **״אחיה של התורה״** (שיחות הר״ן, סימן רכג)!

על כן, הבה ונעשה מבצע ללמוד גם את הרש״י, ובכך יתקיים (תהלים קלג, א) ״הִנֵּה מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים שֶׁבֶת **אַחִים גַּם יָחַד**״, כי הרי רביז״ל אומר כנ״ל שרש״י הוא האח של התורה, ועל כן מה טוב ומה נעים כ״ששבת אחים״ – התורה ורש״י – ״גם יחד״, וזוכים לסיים זאת עד שמגיעה שבת, שזהו ״**שֶׁבֶת**״ אחים – ענין של ׳**שַׁבָּת**׳, ובכך

לא תמהים ״איפה האח שלך?!״... ״אולי בשבוע הבא יהיה״... **אם אנחנו בפרשת בראשית, הבה ונוסיף את לימוד הרש״י כחלק מהבי״ת שלנו – שלומדים בבלי ירושלמי תוספתא, וכן פרק בתנ״ך – ״תכשיטי הבית״, ובוודאי ג״כ שנים מקרא ואחד תרגום, זה הדבר הראשון שלומדים: פשוט שכל אחד עושה את זה! מוהרא״ש בכל ימי חייו תמיד היה מעורר את העניין הזה, כמעט שלא היתה דרשה – בפרט ברבים – שלא עורר על זה, ומקווים שב״ה קיבלנו את זה! וכמה נפלא שמוסיפים גם רש״י, שהוא ר״ת י׳ר׳את ש׳מים, וכן רש״י ר״ת הפסוק** (שמות כא, יט) ״רַ׳ק שְׁ׳בְתּוֹ יִ׳תֵּן וְרַפֵּא יְרַפֵּא״, **ומכאן אמרו צדיקים שלימוד רש״י הוא סגולה לרפואה, היינו אם מתקיים ״רַ׳ק שְׁ׳בְתּוֹ יִ׳תֵּן״ אזי ״וְרַפֹּא יְרַפֵּא״... אשרי הזוכה ללמוד גם רש״י, שזה מכניס באדם יראת שמים! ומתחילים מפרשת בראשית, שגם במילה ׳בראשית׳ יש אותיות ׳רש״י׳ – ׳בראשית׳ אותיות ׳תָּבֹא רַשִׁ״י׳, וכן ׳אָבֹת רַשִׁ״י׳.**

הזכרנו כמה פעמים דבר פלא המקובל אצל משפחת סאפרין מראש משפחתם הרבי מקאמרנא, שכשהעלה אברהם אבינו את יצחק אבינו לעקידה, ואמר לו הקב״ה (בראשית כב, יב) ״אַל תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל הַנַּעַר וְאַל תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה״, הוא לא רצה להורידו עד שיבטיח לו הקב״ה שרש״י הקדוש יהיה מיוצאי חלציו... ואמר שהרמז בפסוק שהבטיח הקב״ה לאברהם אבינו (שם, יז) ״וְיָרַשׁ זַרְעֲךָ אֵת שַׁעַר אֹיְבָיו״ – ׳וירש זרעך׳ אותיות ׳ורש״י זרעך׳, היינו שרש״י יהיה מיוצאי חלציך, ונשמת רש״י תהא בזה העולם; **רש״י** אותיות **יש״ר**! על כן, הבה ונוסיף ל׳יומן׳ שלנו את לימוד רש״י...

והכל מביא אותנו ל׳בראשית׳, שהוא הספד על ׳נח׳, היינו לימוד של התחזקות על נח; אם יש הסתלקות של איזו נשמה, מהי הנחמה? הנחמה היא ׳בראשית׳! מתחילים מחדש! יודעים שיש חשבון צדק על כל ענין, וגם אם ח״ו שומעים כל מיני דברים מזעזעים ה״י – שיהיה לעילוי נשמות כל אלו שנעקדו רח״ל על קידוש ה׳ – מה התיקון? פחדים?! בהלה ח״ו?! זה לא יועיל כלום... זה רק יגרה את המצב ח״ו... רק להתחיל ב׳בראשית׳ – הקב״ה רוצה שנתחיל מחדש! למה קרה כך? וכמו שהנ״ל שאל ״מדוע רודפים את הרבי מבארדיטשוב?״... הכל קשור לדברי רבינו שם: **׳בראשית׳**

**הוא הספד על 'נח'**; ורבינו רימז אז על הספד הצדיק הגדול שהוא היופי והפאר של הקב"ה, שזה הרבי מבארדיטשוב, שהוא צדיק שמלמד זכות על עם ישראל...

ואנחנו צריכים ללכת בדרכיו הקדושים – לחפש לימודי זכות! לא לקטרג! אמנם לפעמים צריכים לעורר את האדם – אם יודעים לעשות זאת, בדרך של אהבה כמובן, אבל לפני הקב"ה רק לעורר זכותים "**רבש"ע, 'וּמִי כְעַמְּךָ כְּיִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ' – מי כמו עם ישראל קדושים המוסרים נפשם! תסתכל רבש"ע, איך נראה יהודי קדוש כלפי גוי רוצח בדם קר!**"...

והעיקר – לזכור דברי חכמינו הקדושים (בראשית רבה סה, כ) על הפסוק (בראשית כז, כב) "**הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיָּדַיִם יְדֵי עֵשָׂו**" – **'כל זמן שקולו של יעקב מצפצף בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, אין הידיים ידי עשו'**";

לזכור את זה טוב! להתחזק יותר בלימוד תורה, בתפילה, בתהלים, כל אחד! הן הגברים והן הנשים, להתחזק בעשיית צדקה וחסד, שיהיה "**הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב**" – שזו העבודה של יעקב אבינו, זה מבטל את "**הַיָּדַיִם יְדֵי עֵשָׂו**" – שלא תהא להם שום שליטה!

הקב"ה יעזור לנו, שנזכה שעם ישראל יעלו מעלה מעלה, ינצחו את כל אויביהם ושונאיהם, ולכל שונאי ישראל תהא מפלה עד עפר, ועם ישראל יעלו בעזרת ה' לדביקות הקב"ה, ונזכה בקרוב שיתגלה משיח צדקנו, ותהא הגאולה השלימה.

**זכות הדפסת והפצת הגיליון**

לעילוי נשמת האישה הכשרה הצדקת
חינקא חיה באבא בת רבי אברהם דוב ע״ה, ולע״נ הרה״ח ר׳ בנימין ביניש בן ר׳ יחזקאל שרגא ז״ל ולע״נ הצדקת רעכיל בת ר׳ יצחק ע״ה
ולעילוי נשמת מיכל רונית ע״ה בת שרה ויצחק.

להצלחת בנימין בן אהרן נ״י וכל משפחתו ולהצלחת כל התורמים והעוסקים במלאכת הקודש שיחיו.

ולרפואתם המהירה של
נתן יחזקאל שרגא בן חינקא חיה באבא נ״י
הילד ישי בן סילקא יעל נ״י
ולרפואת צוריאל בן סגולה סיגלית נ״י
נעמי מרים בת חוה תחי׳
סילקא יעל בת אביבה תחי׳
משה בן אירן נ״י

ולע״נ ר׳ שלמה חנוך חרש ז״ל בן ר׳ ישראל משה, האשה ליאת שרה בת מרדכי ע״ה, ר׳ יעקב דוד בן אברהם ז״ל, מרת איטה בת הירש, האישה הכשרה מרת חנה בילא בת ברוך ע״ה. ולעילוי נשמת הדסה שולמית בת יצחק מנחם שיבלט״א. לע״נ אליעזר שלמה ז״ל בן בנימין שיבלחט״א.
לע״נ אהרן בן שלמה ז״ל, לע״נ הילד יהונתן ז״ל בן אושרה דינה תחי׳
ולע״נ סיוון בת אליהו ע״ה

ניתן לקבל מידי שבוע במייל את הגליון ״אשי ישראל״ בכתובת
3070817gm@gmail.com
להצטרפות לרשימה התפוצה

**לתרומת עבור העלון לרפואה הצלחה וכדו׳ ניתן לפנות לטלפון: 052-7691732**

breslevsheli.co.il

הודפס ׳בדפוס מוהרא״ש׳